

22.8.2024**Vammaisneuvoston kokous****Aika:** torstai 22.8.2024 klo 13.00–14.37**Paikka:** Isokakkonen (kaupungintalon 2. kerroksen kokoushuone, Rauhankatu 3)**Paikalla:** Jarmo Asp, Heinolan Seudun Invalidit ry (puheenjohtaja)
Timo Jaakkola, Heinolan Viittomakielisten kerho
Arvo Järvinen, Heinolan Kehitysvammaisten tuki ry
Kari Mikkola, Heinolan Kuulo ry
Liisa Aalto, Heinolan Seudun Omaishoitajat ry**3. sektorin edustajat:**Sirkku Taskinen, hoivapalvelujohtaja, Jyränkölän Settlementti
Jorma Peltonen, kirkkovaltuutettu, Heinolan seurakunta

Marja Mikkelsso, kuntoutuksen lääkäripalveluiden ylilääkäri, Päijät-Hämeen hyvinvointialue (etäyhteydellä 4. asian ajan)

Toimialojen edustajat:

Juha Mara, johtava rakennustarkastaja, Tekniikkatoimiala/Lupa ja valvontatoimiala

Katri Kuivalainen, kaavoitusarkkitehti, Elinvoimatoimiala/Yhteiset palvelut – toimiala (- klo 14.30)

Maria Kaikkonen, liikuntapalvelujohtaja, Hyvinvointitoimiala

Kirsi Mäkilä, hyvinvointipäällikkö

Heidi Prauda-Knuutila, ikäihmisten hyvinvointiohjaaja

Päivi Vesterinen, toimistos sihteeri, Hyvinvointitoimiala (sihteeri)

Poissa: Maarit Lahtinen, Heinolan näkövammaiset ry
Helga Nurminen-Ekholm, Heinolan Seudun Omaishoitajat ry
Kirsi Lehtimäki, kaupunginhallituksen edustaja
Jari Hämäläinen, katumestari, Tekniikkatoimiala/Lupa ja valvontatoimiala**Käsitellyt asiat:****1. Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden toteaminen**

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.00 ja läsnäolijat todettiin.

2. Työjärjestyksen hyväksyminen

Työjärjestys hyväksyttiin.

3. Pöytäkirjantarkastajan valinta

Pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin Arvo Järvinen.

4. Vammaisten kuntoutus, Päijät-Hämeen hyvinvointialue, Kuntoutuksen lääkäripalveluiden ylilääkäri Marja Mikkelsen (Teams-yhteydellä)

MITÄ ON KUNTOUTUS? KUNTOUTUKSEN UUDISTAMISKOMITEAN MÄÄRITELMÄ 2017

Kuntoutus on kuntoutujan tarpeista ja tavoitteista lähtevä, suunnitelmallinen prosessi, jossa **kuntoutuja ylläpitää ja edistää toiminta- ja työkykyään ammattilaisten tuella.**

Kuntoutukseen kuuluu kuntoutujan **toimintaympäristöjen kehittäminen.**

Kuntoutus tukee kuntoutujan ja hänen lähipiirinsä **voimavaroja, itsenäistä elämää, työllistyvyyttä ja sosiaalista osallisuutta.**

Kuntoutus on osa hyvinvointipalvelujärjestelmää ja edellyttää useiden toimijoiden oikea-aikaisia ja saumattomia palveluja ja etuuksia

KUNTOUTUSTOIMENPITEET

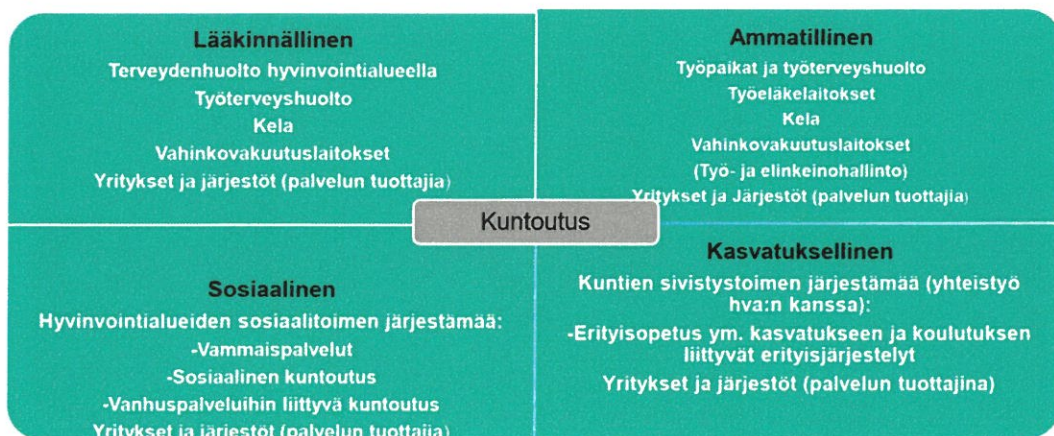
- Moniammatillisia
- Monialaisia
- Toimintaverkostoja

Toimintakyvystä kuntoutukseen - Vaikka on sama sairaus tai vamma, toimintakyky, tarpeet ja tavoitteet ovat aina yksilöllisiä.

KUNTOUTUKSEN OSA-ALUEET JA VASTUUTAHOJ

- Hyvinvointialue järjestää asukkailleen tarpeelliset lääkinällisen kuntoutuksen palvelut terveydenhuoltolain perusteella. Hyvinvointialue vastaa kuntoutuksen tarpeen arvioinnista.

Kuntoutus on lakisääteistä.

Hyvinvointialueen tulee järjestää terveydenhuoltolain mukaiset kuntoutuspalvelut:

- Sairauksien hoitoon liittyvä tarpeellinen lääkinällinen kuntoutus (24 §)
- Mielen-terveyspalvelut, joilla tarkoitetaan mielen-terveyden häiriöiden tutkimusta, hoitoa ja lääkinällistä kuntoutusta (27 §)
- Päihteiden aiheuttamien sairauksien tutkimus-, hoito- ja kuntoutuspalvelut (28 §)
- Lääkinällinen kuntoutus (29 §)

Hyvinvointialueen tulee järjestää sosiaali- huoltolain mukaiset toimintakykyä tukevat palvelut ja kuntoutus:

- Sosiaalinen kuntoutus (17 §)
- Tukipalvelut (19 §): Tukipalveluja järjestetään henkilölle, joka tarvitsee niitä sillä perusteella, että hänen toimintakykynsä on alentunut korkean iän, sairauden, vamman tai muun vastaavan syyn vuoksi.

LÄÄKINNÄLLINEN KUNTOUTUS (THL 29 §)

HVA vastaa potilaan lääkinällisen kuntoutuksen suunnittelusta siten, että kuntoutus muodostaa yhdessä tarpeenmukaisen hoidon kanssa toiminnallisen kokonaisuuden

Lääkinällisen kuntoutuksen **tarve, tavoitteet ja sisältö** on määritettävä yksilöllisessä **kuntoutussuunnitelmassa**

HVA vastaa kuntoutuspalvelun **ohjauksesta ja seurannasta**

Nimeää potilaalle tarvittaessa **yhdys- henkilön**

HVA:lla ei ole velvollisuutta järjestää kuntoutusta, jo se on Kansaneläkelaitoksen tehtävänä

Jos henkilö tarvitsee kuntoutusta, jota ei ole säädetty HVA:n tehtäväksi tai jota ei ole tarkoituksenmukaista järjestää perusterveydenhuollossa, HVA:n tehtävänä on huolehtia, että asianomaiselle annetaan tietoja muista kuntoutusmahdollisuuksista.

Henkilö on ohjattava tarpeen mukaan sosiaali-työhallinto tai opetusviranomaisen taikka Kansaneläkelaitoksen tai muun palvelujen järjestäjän palvelujen piiriin yhteistyössä näitä palveluja järjestävän tahon kanssa

TERVEYDENHUOLLON JÄRJESTÄMÄ KUNTOUTUS HYVINVOINTIALUEELLA

Perusterveydenhuolto

Lääkinnällinen kuntoutus

- Fysio- ja toimintaterapia
- Psykologipalvelut
- Psykiatrisen sairaanhoitajan palvelut
- Puheterapia
- Apuvälinepalvelut
- Lymfaterapia
- Ohjaus ja neuvonta
- Kotikuntoutus /arkikuntoutus
 - Osassa sosiaalipalvelujen alla
- Osastokuntoutus
- Kuntoutuspalvelujen hankinta (esim. laitoskuntoutus, päihdekuntoutus)

Erikoissairaanhoido

Lääkinnällinen kuntoutus

- Fysio- ja toimintaterapia
- Puheterapia
- Jalkaterapia
- Neuropsykologinen kuntoutus
- Kuntoutustutkimus
- Kuntoutusohjaus
- Osastokuntoutus/laitoskuntoutus
- Apuvälinepalvelut (mm. sähköisten liikkumisen apuvälineiden, kommunikaatioapuvälineiden palvelut, kuulo- ja näkövammaisten apuvälineet)
- Psykiatristen sairauksien kuntoutus

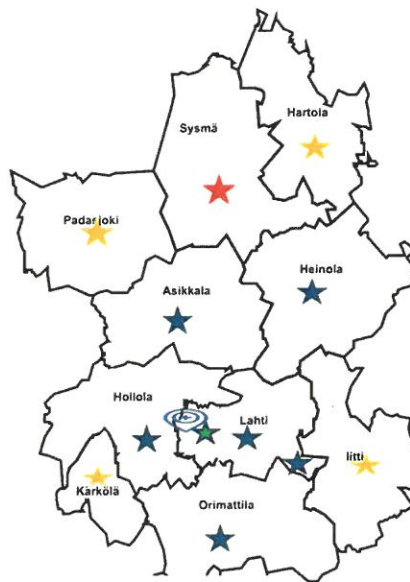
KUNTOUTUKSEN PALVELUT PALVELUVERKKO 2023

= PHKS.
Fysiatrian pkl, kuntoutustutkimus pkl, lasten ja aikuisten kuntoutuspalveluita poliklinikoilla ja vuodeosastoilla

= Laajan palvelun sosiaali- ja terveyskeskus

- Lasten terapiat (perhekeskuksissa)
- **Aikuisten -suoravastaanotot, Tule- ja neurologista osaamista ja ryhmätoimintoja (ft/tt)**
- Osassa myös muita keskitettyjä palveluita kuten lantionpohja-, psykofyysinen-, lymfaterapia
- **Kotikuntoutustiimien kotipesät**
- Osastokuntoutus terapiahenkilöstö Orimattilassa ja Heinolassa

= Jalmarin Kuntoutussairaala **vaativa neurologinen kuntoutusosasto, ortopedinen kuntoutusosasto**. Muille Jalmarin osastoille tuotetaan terapia- ja apuvälinepalvelut

= Perustason sosiaali- ja terveyskeskus

- **Fysioterapia pkl aikuiset**
- **Ylläpitävä kotikuntoutus**
- Tarvittaessa toiminta- ja puheterapia palveluita jalkautuneena laajan palvelun asemalta
- Kotikuntoutustiimit toimivat alueella.

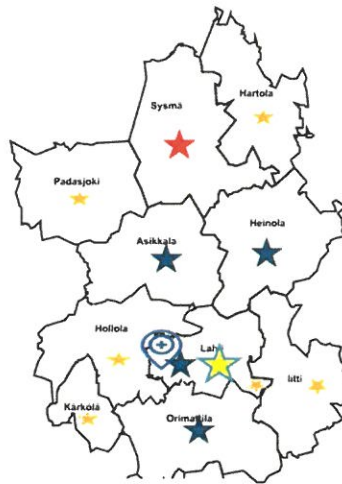
Ei palvelutuotantoa
Ulkoistettu toiminta (Terveystalo) Myös Orimattilan avosairaanhoido Terveystalon vastuulla

Harjun Terveys Oy tuottaa fysioterapian suoravastaanoton/tiimimalliin Lahti, Iitti, Nastola, Kärkölä ja Hartola alueella.

APUVÄLINEPALVELUT PALVELUVERKKO 2023

- = PHKS Apuvälinekeskus
- Lasten ja aikuisten erikoisapuvälineet
 - Vaativat apuvälineratkaisut: sähköiset liikkumisen apuvälineet, seisomatelineet, polkupyörät, ympäristöhallinta, kommunikoinnin apuvälineet
 - Esh:n lähetekäytäntö
 - Keskussairaalan osastoilta kotiutuvien perusapuvälineet kaikkiin kuntiin
 - Näön ja kuulon apuvälineet (kuntoutusohjaajat)

- = Lahden apuvälinekeskus
- Maakunnallinen varastonhallinta, keskitetty apuvälinetilausten ja toimitusten hallinta
 - Lähetettä ei tarvita
 - Liikkumisen ja hygienian perusapuvälineet
 - Valmisortoisit terapiavastaanoton kautta
 - Kaikki pth palvelupisteet kaikkien kuntien asukkaille
 - Pienimuotoiset asunnonmuutostyöt

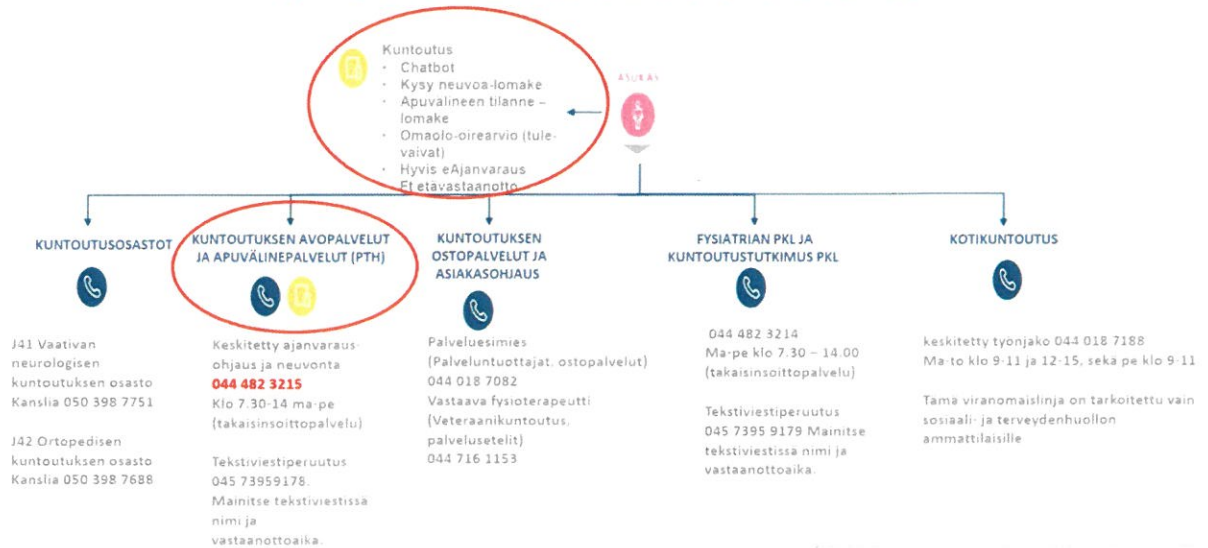

Alueellinen apuvälinekeskus:
Yhteiset luovutusperusteet, budjetti, varastot ja tietojärjestelmä, hankinta, huolto ja kuljetukset

- = Jalmari, Asikkala, Orimattila, Heinola
- Asikkala, Heinola, Orimattila apuvälinekeskuksen palvelupisteet
 - Jalmarin, Heinolan ja Orimattilan osastoilta kotiutuvien perusapuvälineet kaikkiin kuntiin

- = Sotokeskus, ei vuodeosasto
- avokuntoutuksen palvelut
- Apuvälinepalvelu terapia vastaanoton kautta (satelliittivarasto)
 - Avovastaanotoilta kyyrnsauvat, nilkkaortoosit
- = Ta+vuodeosasto (ulkoistettu) Hyvinvointialue tuottaa apuvälinepalvelut kuten kuljetukset, hankinnat, huollot yms. Ulkoistettu palveluntuottaja tuottaa sovitus- ja lainauspalvelun.

KUNTOUTUKSEN ASIAKASOHJAUS NUMEROT

SYSMA
Terveyspalveluiden ajanvaraus: 044 494 2585 (arkisin klo 8-15)
Apuvälineet & kuntoutus Puhelin +358 44 4942579
Osoite: Leppäkorventie 14, 19700 Sysmä

Kelan lääkinnällinen ja vaativa kuntoutus sekä kasvatuksellinen ja ammatillinen kuntoutus. Valtionkonttorin järjestämää kuntoutusta mm. sotainvalideille, rintamaveteraaneille, rauhanturvaajille ja varusmiehille.

VAMMAISPALVELULAKI 380/1987

(Uusi vammaispalvelulaki tulee voimaan 1.1.2025)

[Vammaispalvelulaki - Sosiaali- ja terveysministeriö \(stm.fi\)](https://stm.fi)

Vammainen henkilö	Vaikeavammaisuus määritetään eri palvelujen yhteydessä.	Palvelutarpeen selvittäminen ja palvelusuunnitelma	Subjektiviiseen oikeuteen perustuvat palvelut
<ul style="list-style-type: none">henkilöllä on vamman tai sairauden johdosta pitkäaikaisesti erityisiä vaikeuksia suoriutua tavanomaisista elämän toiminnoista	<ul style="list-style-type: none">Henkilökohtaisen avun kohdalla vaikeavammaisena pidetään henkilöä, joka tarvitsee pitkäaikaisen tai etenevän vamman tai sairauden johdosta välttämättä ja toistuvasti toisen henkilön apua suoriutuakseen päivittäisissä toimissa, työssä ja opiskelussa, harrastuksissa, yhteiskunnallisessa osallistumisessa, sosiaalisen vuorovaikutuksen ylläpitämisessä	<ul style="list-style-type: none">Aloitettava 7. arkipäivänä yhteydenotosta.	<ul style="list-style-type: none">kuljetuspalvelutsaattajapalvelutpäivätoimintahenkilökohtainen apupalveluasuminenasunnon muutostyötasuntoon kuuluvat välineet ja laitteet

Esitys kokonaisuutena liitteenä 1

Keskustelua:

- Liisa Aalto kysyi mistä saa tulkkipalvelua?
 - o tulkkipalvelu Kelalta, henkilökohtainen avustaja vammaispalvelun kautta.
- Kirsi Mäkilä kysyi neuvostolta, onko Heinolassa riittävästi tietoa?
 - o Ikäihmisillä haasteita tiedon löytämisessä.
 - o Spottiin tulee Kelan palvelupiste (etäyhteydellä), kun Kela sulkee ovensa 31.12.2023
 - o Apuvälilainaamo, miten toimii? onko kokemuksia?
 - terveyskeskuksesta saa, mutta välillä viiveellä
- Liisa Aalto totesi, että tiedottaminen on tärkeää, miten tieto tavoittaa kuntalaiset?
- Jarmo Asp toivoi koostetta tärkeimmistä palveluista ja puhelinnumeroista.
- Ikäihmisten palveluopas jaossa mm. kirjasto, Spotti, Jyränkölä ja hyvinvointialueen pisteissä. Hyvinvointialueella vastuu omasta tiedottamisesta. Vastaava tarvitaan / kaivataan vammaispalveluiden osalta niin että huomioidaan kaikki ikäryhmät.

5. Toimialojen ja 3. sektorin terveiset vammaisneuvostolle

Tekniikkatoimiala/Lupa ja valvontatoimiala, Juha Mara

- Organisaatiouudistus 1.1.2025 alkaen, mm. Lupa- ja valvonta siirtyy osaksi Kaupunkiympäristö-toimialaa.
- Ajankohtaista:
 - o katuremontit etenevät aikataulussa
 - o Kirkonkylän koulun purkutyöt keskeytyneet
 - o kirjaston muutto alkamassa
 - o ”kuitukaivajat” työllistävät myös kaupunkia
 - o Mahdollisesti isompi yksikkö lupa- ja valvontaan (Heinola ja Hartola) / alueellinen lupayksikkö
 - Monia kohteita ilman rakennuslupaa,
 - Lupamäärät ennallaan v. 2024, Vierumäelle rakennetaan.
 - o Kunnallinen eläinlääkäri nostaa kuluja.

Hyvinvointitoimiala, Maria Kaikkonen

Kirjasto

- Ikääntyvien yliopiston luennot jatkuvat. Syksyn aikana esitetään 7 maksutonta luentoa WPK-talolla.
- Heinolan kirjasto osoitteessa Kauppakatu 12 on viimeisen kerran auki ennen remonttia **perjantaina 23.8.2024 klo 9–17**. Kirjasto tarjoaa karkkeja kaikille viimeisen aukiolopäivän kävijöille. Kirjasto muuttaa väistötiloihin kaupungintalolle elo-syyskuun aikana, pohjakerroksen lehtisali jää toistaiseksi nykyiselle paikalleen.
- Kirjaston muuton ja väistön aikana kotikirjastopalvelu ja lukemisesteisten Celia-rekisteröinnit toimivat katkoitta.

Museo

- Taidemuseo sulkeutuu remontin ajaksi lokakuun alussa. Esteetön Taidemuseo avautuu toukokuussa 2025, jolloin siellä nähdään kunniatohtorin ja palkitun muotoilijan Ritva-Liisa Pohjalaisen 50-vuotista taiteilijauraa valottava näyttely.
- Kaupunginmuseossa avautuu 19.10. näyttely: Teeaika! Teekulttuuria 1700-luvulta nykypäivään. Näyttely jatkuu loppiaiseen.

Liikunta

- Syksyn liikuntaryhmät alkavat 2.9.
- Seniorikuntosali vuorot jatkuvat uimahallilla. Ohjaaja paikalla 16.9. alkaen.
- Talo Tsemppareita etsitään. Koulutus 11.10. klo 12–15 uimahallin kabinetissa.

Liitteissä 2-5 lisää tietoa.

Lapsille / nuorille

- Pleissillä on kerran kuukaudessa erityisryhmiin kuuluville nuorille suunnattu lauantain Pleissi-päivä klo 14–16. Päivät ovat 17.8., 14.9., 12.10., 9.11 ja 14.12.
- Osana harrastemallia MOTO-liikkari 28.8.-11.12.2024 ja 8.1.-14.5.2025 Kailas-talolla keskiviikkoisin klo 14.15–15. Motoliikkari on tarkoitettu lapsille, joilla on erityisohjauksen tarve.

Uudet vihkoset julkaistaan lähiaikoina.

Hobbymessut sunnuntaina 1.9. lukiolla

Ikäihmisten kulttuuripolku esite liitteenä 6.

Elinvoimatoimiala/Yhteiset palvelut -toimiala, Katri Kuivalainen

- Elinvoima-toimiala lakkaa organisaation muuttuessa, liittyvät osaksi muita toimialoja (kaupunkiympäristö- ja hyvinvointipalvelut-toimiala)
- Uusia kaavoituskohteita mm. Niemelän alue, josta purettu Kailaan koulu
 - o kysyntä on ollut vähäistä, toiveita otetaan vastaan.
 - o Vierumäki ”houkuttelee”, kaupunki hiljaisempaa
- Liisa Aalto toivoi myös Vierumäelle penkkejä. Paikkaehdotus Katri Kuivalaiselle.

Viestinnän terveiset:

- OSBU (osallistava budjetointi) alkaa syksyllä 2024. Ideoinnissa kannattaa huomioida, ettei aiemmin toteutettuja kohteita toteuteta uudelleen.

- Heinola Hyppysissä ilmestyy lokakuussa
- Kaupungin verkkosivuille tulossa uudistuksia

Heinolan seurakunta, Jorma Peltonen

- keväällä käynnistynyt diakoniatyöntekijän haku jatkuu
- omaishoitajien ja kehitysvammaisten kirkkopyhä tulossa

Jyränkölän Setlementti, Sirkku Taskinen

- Syksy starttaa ja opiston kurssit käynnistyvät
- Heinolan Uutiset jaettu tällä viikolla, välissä kansalaisopiston ohjelma
- Toimintaa tulossa muutoksia:
 - o Työllistämiseksi haettu ESR-rahoitusta, tukirinki-hanke päättyy, TE24 haastaa järjestöjen palkkaamismahdollisuuksia
 - o Kotoutumiskoulutuksen kilpailutus käynnissä.
 - o STEA- avustuksiin tulossa leikkauksia v. 2025.
 - o Hoiva ja asuminen: ikääntyneiden ympärivuotiseen asumiseen kriteerit tiukentuneet, paikkoja vapaana. Vähennystä tehty (5 paikkaa) jatkoa mietitään. HVAn vuorokausihinta tulee laskemaan 1.1.2025.
- Työntekijätilanne tällä hetkellä hyvä
- Jyränkölä Torilla tapahtuma 30.8. Tervetuloa!

6. Toimialojen terveisten pohjalta nousseet tarpeet kannanotoille

Kirsi Mäkilä muistutti mahdollisuudesta, tällä kertaa ei noussut tarpeita kannanotoille.

7. Terveiset hyvinvointialueen vammaisneuvostolle ja hyvinvointialueen vammaisneuvoston terveiset Heinolan vammaisneuvostolle

- Jarmo Asp kertoi, että 28.9. on kokous Lahdessa.
- Heidi toivoi lisää tiedotusta vammaisten palveluista samaan tapaan kuin ikäihmisten palveluista.
- Arvo Järvinen kertoi, että säästöä voisi tulla kuljetuksista, jos niitä organisoitaisiin paremmin. Kuljetuksissa on edelleen ongelmia.
- Vammaisneuvostojen yhteistapaaminen ja työpaja yhteistoiminnasta Lahdessa.
- Liisa Aalto kysyi onko tullut aloitteita. Jarmo Asp kertoi, että 3 aloitetta tehty, seuranta päällä, pitkiä prosesseja mm. oma taksioikeus.

8. Tiedotusasiat

- Heidi Prauda-Knuutila kertoi, että syksyllä tulossa turvallisuusillat teemoilla: digiturvallisuus, lähisuhdeturvallisuus ja asuinympäristö.

9. Muut asiat

Muita asioita ei tullut esille.

10. Seuraava kokous 21.11. klo 13–14.30

Seuraava kokous torstaina 21.11. klo 13–14.30 kaupungintalon 2. kerroksen kokoushuoneessa.

Heinola

11. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.37.

Vakuudeksi

Jarmo Asp
puheenjohtaja

Päivi Vesterinen
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastaja:

Heinolassa 13.9.2024

Arvo Järvinen